

Ezután az *Erdőbirtok hitel*-ről szóló törvényjavaslat került tárgyalásra.

Horánszky Dezső előadó kifejti a törvényjavaslat rendkívül nagy fontosságát. A multban számtalan erdőbirtok lett volna megmenthető, ha az erdőbirtoknak hitel állott volna rendelkezésére, mert az erőtulajdonos sok esetben kényszerítve volt birtokát eladni csak azért, mert nem birt hitelt kapni, másrészt számtalan erdőbirtokon okszerűbb gazdálkodás folyt volna, ha megfelelő hosszulejáratu hitel állott volna rendelkezésére.

Ezeket a hiányokat igyekszik a törvényjavaslat pótolni azzal, hogy feljogosítja a hazai pénzintézeteket arra is, hogy az erdőbirtokállomány értékének 60%-a erejéig bekebelezett zálogjogok alapján az 1897. XXXII. t. c. hatálya alá eső kötvényeket boesáthasson ki.

A nemzetgyűlés a javaslatot hozzászólás nélkül ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

K Ü L Ö N F É L E K

Az erdő utáni vagyonváltság befizetésének határidejét a pénzügyminiszter f. évi 79053. sz. rendeletével (Budapesti Közlöny június 6-iki száma) június hó 30-ig meghosszabbította, vagyis ezen időpontig lehet az erdő és felszerelései után járó váltságot az 50 százalékos többlet nélkül befizetni.

Nyugdíjazások. A m. kir. földmívelésügyi miniszter *Bencze Gergely* miniszteri tanácsos, főiskolai rendes tanárt a m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolán tanári minőségben teljesített hosszú és eredményes szolgálatának elismerése mellett végleges nyugalomba helyezte. Vele az erdészeti vegytan első tanára, aki 1887 óta látta el ezt a tanszéket, amelyet *Selmecbányán* dus felszereléssel látott el, vonul nyugalomba, hová számos hallgatójának halája kíséri. — *Eránosz Antal János* min. tanácsos, budapesti kir. erdőfelügyelő a mult hó végével saját kérelmére szintén nyugalomba helyeztetett. Benne az erdőfelügyelői kar egyik legkiválóbb tagja lépett ki az állami szolgálatból; szaktudását értesülésünk szerint ezentul a parádi hitbizomány zárgondnokságánál fogja érvényesíteni.

Halálozások. *Jósika* Samu báró földbirtokos, a magyar főrendiház volt elnöke, a király személye körüli volt miniszter, legutóbb az erdélyi magyarság létért való küzdelmének egyik vezetője f. hó 3-án Kolozsvárt 75-ik évében elhunyt. — *Miklós* Ödön v. b. t. t., ny. földmívelésügyi államtitkár, az OMGE alelnöke a múlt hó 30-án életének 66-ik évében Passauban váratlanul elhunyt. — *Dömötör* Tihamér ny. kir. erdőfelügyelő, mint utólag sajnálattal értesülünk, Temesvárt 1920 május havában elhunyt. — *Terény* Sándor főerdőtanácsos, aki a megszállás előtt a lugosi m. kir. erdőigazgatóság tagja volt, f. évi május hó 28-án életének 55. évében Lugoson elhunyt. — Budafalvi *Vermes* György, herceg Esterházy erdőmestere m. hó 16-án 58 éves korában Kőszegen elhunyt. — Béke hamvaikra!

Mágócsy-Dietz Sándor jubileuma. *Mágócsy-Dietz* Sándor egyet. tanár f. hó 3-án tisztelői és tanítványai részéről lélekemelő ünnepeltetésben részesült abból az alkalomból, hogy egyetemi tanárságának 25. esztendejét betöltötte. Ez ünnepségen, mely a budapesti Tudományegyetem aulájában folyt le, a magyar erdészet is részt vett, hiszen tudvalevő, hogy az ünnepelt tudományos pályáját mint tanársegéd a selmecbányai akadémián kezdte s később is, mint Fekete Lajos társszerzője az Erdészeti Növénytan megalkotásában és mint az Erdészeti Lapok munkatársa az erdészettel összeköttetésben maradt. Az ünnepélyen *Kaán* Károly h. államtitkár, az OEE alelnöke az egyesület nevében, dr. *Kövessi* Ferenc főiskolai tanár a soproni főiskola nevében, dr. *Fehér* Dániel főerdőmérnök pedig az erdészeti kísérleti állomás nevében üdvözölte a jubilánst.

Az államerdészeti tisztviselők gyermeknevelési alapjából 1923/24. évre adandó segélyekért a *bélyegtelen* folyamodványokat legkésőbb f. évi július hó 8-ig kell „Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap intézőbizottságához (Budapest, V., Országház-tér 11. sz.) beküldeni. A részletes feltételek a „Budapesti Közlöny“ június 8-iki számában közölt felhívásból tudhatók meg.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter intézkedése a természet és vele az erdő védelmezése érdekében.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter felkérte a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy a maga hatáskörében is tegyen meg mindent a természet szeretetének ápolása, a ter-

mészeti alkotások védelme és bennök az erdő megóvása és kimélése érdekében. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a megkeresést igen melegen karolta fel és a következő két rendeletet adta ki:

I.

Valamennyi tankerületi kir. főigazgatóságnak. Valamennyi kir. tanfelügyelőnek és tanfelügyelőségi kirendeltség vezetőjének. Az iparoktatási kir. főigazgatónak. A kereskedelmi iskolák kir. főigazgatójának. A tanítóképző-intézeti kir. főigazgatónak.

A természet szeretetére, védelmezésére és kimélésére való nevelés az iskolának egyik igen fontos feladata. Nagy jelentőségét különösen most érezzük emek, amikor a trianoni békeszerződés természeti kincsekben is annyira szegénnyé tett bennünket. Erdőink 85%-a idegen kezekbe került. Már ez az egy adat is élesen rávilágít arra a kiváló közérdekre, mely megmaradt, csekély kiterjedésű erdeink fenntartásához és megóvásához fűződik.

Ép ezért előző évi rendelkezéseimhez hasonlóan a legnyomatékosabban figyelmébe ajánlom a hazai tanárságnak és tanítóságnak, hogy a kiránduló ifjúságra a legszigorubbán ügyeljen, hogy az erdőkben vagy közelükben tüzet ne rakjon, ellenkezőképen, ahol elhagyott tűzre akad, azt is minden esetre oltsa el.

Az iskolai kirándulások s maga a tanítás is számtalan alkalmat nyújt arra, hogy az ifjúság előtt a fák és erdők közegészségi és közgazdasági fontosságára rámutassunk, benne ezek iránt szeretetet keltsünk. Ilyen körülmények között nem lesz nehéz arra buzdítani, hogy az erdők faállományának károsításától ne csak maga tartózkodjék, hanem ismerje hazafiasság kötelességének azt a lehetőségig mások pusztításától is mególtalmazni.

Igen fontosnak tartom, hogy ahol arra alkalom kínálkozik, a madarak és fák napját — az idevonatkozó alapvető rendelkezés értelmében — az ifjúság faültetéssel tegye magára nézve emlékezetessé.

Budapest, 1923. évi április hó 16-án. A miniszter rendeletéből:

P o g á n y s. k., miniszteri tanácsos.

II.

Valamennyi főtiszt, egyházi Főhatóságnak.

Az erdőgések megakadályozása érdekében szükséges óvórendszabályok ügyében kiadott körrendeletemet azzal a kéréssel van szerencsém a főtiszt, egyházi Főhatóságnak szíves figyelmébe ajánlani, hogy a nagybecsű hatáskörébe tartozó intézetekre vonatkozóan hasonlóan intézkedni méltóztassék.

Budapest, 1923. évi április hó 16-án. A miniszter rendeletéből:

P o g á n y s. k., miniszteri tanácsos.

Itt megjegyezzük, hogy a földmívelésügyi miniszterium erdészeti osztálya és a kultuszminiszterium illetékes osztályai között tárgyalások folynak oly irányban, hogy a termé-

szet szeretete, a természeti alkotások védelme s az erdő megbecsülése és telepítésének propagálása érdekében a népiskolai olvasmányok közé ilyen anyag is felvétessék. Amint örömmel értesülünk, a tárgyalások a kívánt eredménnyel végeződtek s így a népoktatás keretében is megfelelő szerepet nyer ennek a fontos ügynek az ismertetése és propagálása. Ugyanesak a Népakadémia tárgyai közé is felvették ezeket a kérdéseket, amiért is bizton remélhető, hogy a magyar nép, amelyről mindig azt állították, hogy nincs érzéke a természet alkotása és az erdő iránt, mihamarabb átfogja érezni annak nagy közgazdasági jelentőségét és szerepét és az erdő mielőbb oly közbecsülés tárgya lesz, amint arra fontos nemzetháztartási jelentősége alapján érdemes is.

Kérelem. Felkérem azon szaktársaimat, akiknek a mogyoróvessző értékesítése terén tapasztalataik vannak, sziveskedjenek akár e lap hasábjain elhelyezendő rövid cikk keretében, akár levélben (címzett terhére portóköteles) közölni velem, hogy ezen fanemből mily választékok vannak a fapiacra bevezetve, illetőleg van-e kereslet mogyorófából termelt választékok iránt az ország szűkebb területén belül. *Szeőts Béla* m. kir. főerdőmérnök, Mocsolyástelep, u. p. Sály, Borsod m.

Adományok a főiskola hőseinek emléksobrára. Ujabban a következő adományok érkeztek be: 25. Matolesy Andor gyűjtése 5000 K, 26. Mihalics Imre gyűjtése 10.500 K, 27. Wimpfen Ferenc gróf 10.000 K, 28. Böhm Mihály gyűjtése 5010 K, 29. Urbancsek István gyűjtése 5700 K, 30. Cseri Géza ur adománya 2500 K, 31. Első Dunagőzhajózási Társaság Bányaigazgatósága 5000 K, 32. Sándor Károly bánya-mérnök ur adománya 5000 K, 33. Kleinecke Rudolf ur 4000 K.

Az üzemtervi nyomtatványok új árai: A földmívelésügyi miniszter az O. E. E.-nél árusított ily nyomtatványok árát június 15-étől kezdve a következőképen állapította meg: az üzemrendezési utasítás 225 K, a határbiztosítási és felmérési utasítás 75 K. A főhasználati terv (E. 8) 90 K, a nyilvántartási zsebkönyv íve 25 K, a többi nyomtatvány ivenként 30 K.